

Het overgangsrecht voor de bodem onder de Omgevingswet

Met de komst van de Omgevingswet wijzigt ook de huidige bodemwet- en regelgeving. De wetgever beoogt ten aanzien van de bodem een 'paradigmaverandering', waarbij de nadruk niet langer zal liggen op het saneren van individuele verontreinigingen en aantastingen, maar op integraal gebiedsbeheer door middel van algemene regels. In dit artikel zal worden ingegaan op het huidige regime, het toekomstige regime en de overgang daarnaartoe. Een tip van de sluier is alvast dat het overgangsrecht bodem van groot belang is, juist vanwege de beoogde paradigmaverandering en omdat bodemsaneringen een lange periode in beslag kunnen nemen en daardoor meerdere wettelijke regimes kunnen beslaan.

1. Inleiding

Met de Omgevingswet zullen allerlei wetten en regelingen die betrekking hebben op de omgeving worden ondergebracht in de Omgevingswet en bijbehorende regelgeving, met als doel het omgevingsrecht 'eenvoudig beter' te maken. Zoals het er nu naar uitziet, treedt de Omgevingswet nog steeds op 1 januari 2023 in werking. Deze datum begint steeds dichterbij te komen, waardoor het goed is om het overgangsrecht bodem nader onder de loep te nemen. De Omgevingswet bestaat uit drie 'sporen': het hoofdspoor, het aanvullingsspoor en het invoeringsspoor. Voor het overgangsrecht zijn alle drie de sporen van belang. Hierna zal kort worden ingegaan op het huidige regime en vervolgens zal worden ingegaan op het regime van de Omgevingswet en de overgang daarnaartoe.

2. Huidig regime: Wet bodembescherming, het Besluit uniforme saneringen en het Besluit bodemkwaliteit

Het huidige regime van de bodembescherming ving in 1986 aan met de Wet bodembescherming. Vanaf dat moment werd een onderscheid gemaakt in twee soorten verontreinigingen:

- verontreinigingen die waren ontstaan voor 1 januari 1987 (de zogenaamde historische verontreinigingen), en

- verontreinigingen die waren ontstaan op of na 1 januari 1987.

Voor beide soorten verontreinigingen bevat de Wet bodembescherming regels. Belangrijke instrumenten van de Wet bodembescherming zijn saneringsplannen, evaluatieverslagen en nazorgplannen. Het college van geduputeerde staten van de provincie is doorgaans het bevoegd gezag onder de Wet bodembescherming. Voor een aantal gemeenten is het college van burgemeester en wethouders van de gemeente echter het bevoegd gezag. Algemene regels over (uniforme) saneringen zijn neergelegd in het Besluit uniforme saneringen. Daarnaast zijn er regels over het toepassen van grond en de kwaliteit daarvan. Deze regels zijn neergelegd in het Besluit bodemkwaliteit. De Wet bodembescherming, het Besluit uniforme saneringen en het Besluit bodemkwaliteit zullen onder de Omgevingswet voornamelijk worden teruggevonden in de Omgevingswet zelf, in het Besluit activiteiten leefomgeving, het Besluit kwaliteit leefomgeving en het Invoeringsbesluit Omgevingswet.¹

3. Toekomstig regime: Omgevingswet, Besluit activiteiten leefomgeving en Besluit kwaliteit leefomgeving

De Omgevingswet wordt aangevuld door vier 'aanvullingssporen' met afzonderlijke wet- en regelgeving over de specifieke onderwerpen natuur, bodem, geluid en grondeigendom. Het aanvullingsspoor bodem omvat de Aanvullingswet bodem Omgevingswet, het Aanvullingsbesluit bodem Omgevingswet en de Aanvullingsregeling bodem Omgevingswet.² In deze wet- en regelgeving wordt het onderwerp bodem binnen de Omgevingswet geregeld. De verschillende sporen en onderdelen daarvan zijn zichtbaar in de afbeelding op de volgende pagina.³ In de memorie van toelichting bij de Aanvullingswet bodem staat dat 'voor bodem als onderdeel van de fysieke leefomgeving een nieuw juridisch fundament wordt geboden'.⁴ Onder de Wet bodembescherming lag de focus voornamelijk op het saneren van verontreinigingen die in het verleden waren ontstaan. Daar zijn grote stappen gemaakt, waarbij ervan uit wordt gegaan dat de spoed-

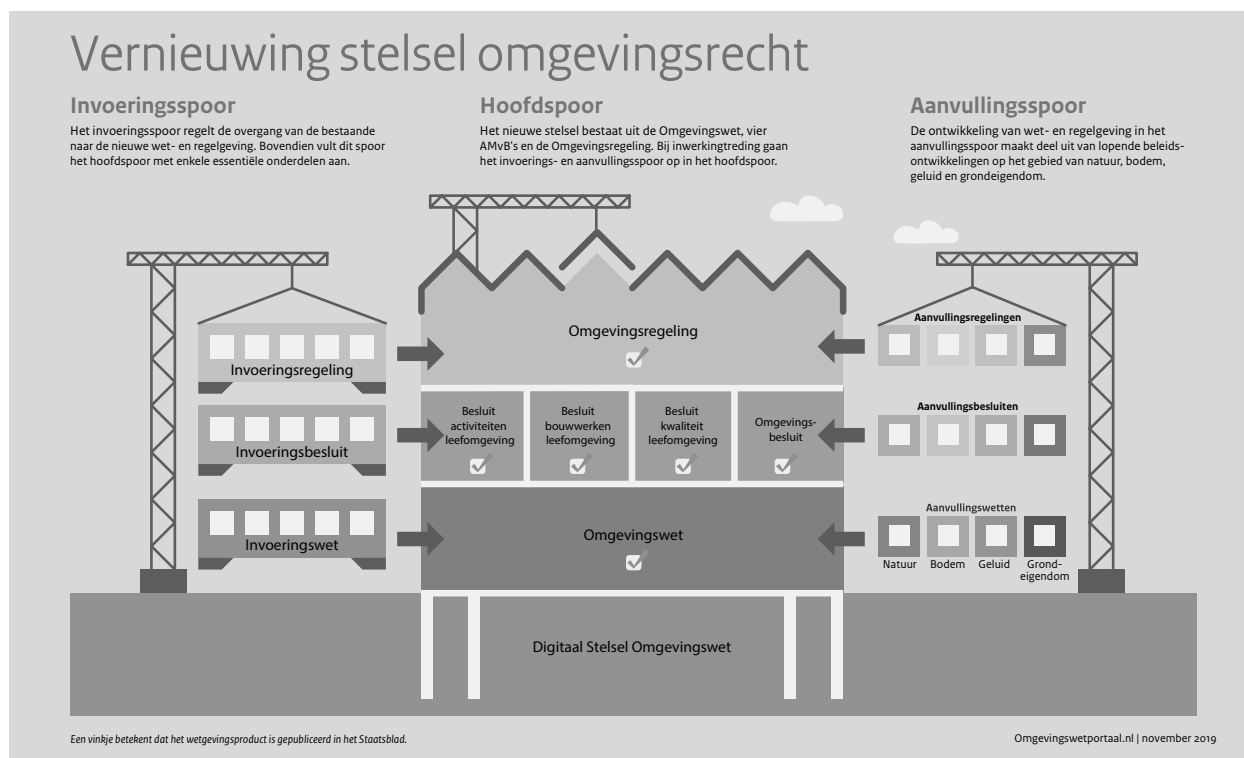
* Mr. drs. R. Bassie is werkzaam als advocaat bij AKD N.V. en vaste medewerker van dit tijdschrift.

1. *Stb.* 2016, 156 en *Stb.* 2018, 203. Zie voor de geconsolideerde versies iplo.nl/regelgeving/omgevingswet.

2. *Stb.* 2020, 87; *Stb.* 2021, 98 en *Stb.* 2021, 28102. De Aanvullingsregeling bodem bevat alleen overgangsrecht met betrekking tot de Uitvoeringsregeling gebruik meststoffen en wordt in deze bijdrage verder buiten beschouwing gelaten.

3. Bron afbeelding: Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties.

4. *Kamerstukken II* 2017/18, 34864, nr. 3, p. 2-3.

gevallen in principe zijn gesaneerd of beheerst.⁵ Daardoor ligt onder de Omgevingswet niet langer de nadruk op geïsoleerde interventies, maar op continue zorg voor de kwaliteit van de fysieke leefomgeving, waarvan de bodem een onderdeel vormt. Dit sluit ook aan bij de verschillende zorgplichten voor de fysieke leefomgeving die deel uitmaken van de Omgevingswet- en regelgeving.⁶ Samen-
gevat zijn er drie pijlers:

- i. het voorkomen van nieuwe verontreinigingen en aantastingen,
- ii. het meewegen van de bodemkwaliteit als onderdeel van een brede afweging van de kwaliteit van de fysieke leefomgeving in relatie tot functies, en
- iii. het op duurzame en doelmatige wijze beheren van resterende historische verontreinigingen.

De Aanvullingswet bodem wijzigt en voegt artikelen toe aan de Omgevingswet zelf. Zo worden in hoofdstuk 10 artikelen toegevoegd over het opleggen van gedoogplichten voor maatregelen en het verrichten van onderzoek. Ook wordt afdeling 19.2a aan de Omgevingswet toegevoegd over de toevalsvondst van verontreiniging op of in de bodem. De gedoogplicht voor onderzoek is nu nog neergelegd in de Wet bodembescherming. De toevalsvondst behelst in grote mate een nieuwe regeling voor gevallen waarin een redelijk vermoeden bestaat van een toevalsvondst met mogelijk onaanvaardbare risico's voor

de gezondheid als gevolg van (in)directe blootstelling aan de verontreiniging. Het gaat dan eigenlijk om een geval van bodemverontreiniging die pas tijdens het regime van de Omgevingswet wordt 'gevonden'. Wel dient dit mogelijk onaanvaardbare risico's voor de mens te hebben, wil de afdeling 19.2a van toepassing zijn. Een belangrijke wijziging is verder dat het bevoegd gezag voor de bodem onder het huidige regime doorgaans het college van gedeputeerde staten is. Na inwerkingtreding van de Omgevingswet is het college van burgemeester en wethouders het bevoegd gezag.

Het Aanvullingsbesluit bodem wijzigt en voegt artikelen toe aan het Besluit activiteiten leefomgeving. Zo worden in paragraaf 3 als milieubelastende activiteiten – waarvoor een vergunningplicht kan gelden – aangewezen het op of in de bodem brengen van meststoffen, het graven in de bodem, het saneren van de bodem, het opslaan van grond of baggerspecie en het toepassen van bouwstoffen, grond of baggerspecie. In paragraaf 4 worden vervolgens inhoudelijke regels gegeven voor verschillende activiteiten op, in of met de bodem, zoals het op of in de bodem brengen van meststoffen, het graven in de bodem en het saneren van de bodem. Tot slot worden regels aan het Besluit activiteiten leefomgeving toegevoegd over het verrichten van een vooronderzoek bodem, het doen van een melding en het overleggen van bescheiden.

5. *Kamerstukken II* 2017/18, 34864, nr. 3, p. 42-45 en 83.

6. Over de overgang van de zorgplicht van artikel 13 van de Wet bodembescherming en de verschillende zorgplichten onder de Omgevingswet is reeds eerder een bijdrage verschenen in *Vastgoedrecht*: R. Bassie, 'De zorgplicht van artikel 13 Wbb onder de Omgevingswet: is sprake van een beleidsneutrale omzetting met een gelijkwaardig beschermingsniveau?', *VGR* 2022, afl. 1, p. 20-26.

Daarnaast worden met het Aanvullingsbesluit bodem artikelen gewijzigd in en toegevoegd aan het Besluit kwaliteit leefomgeving. Het Besluit kwaliteit leefomgeving bevat instructieregels voor verschillende instrumenten die zien op de kwaliteit van de leefomgeving, zoals programma's, omgevingsplannen, waterschapsverordeningen, omgevingsverordeningen en omgevingsvergunningen. Decentrale overheden dienen deze instructieregels in acht te nemen wanneer ze gebruikmaken van de verschillende instrumenten. Voor het vaststellen van omgevingsplannen en verlenen van omgevingsvergunningen zijn instructieregels opgenomen die zien op de bodem. Meer specifiek gaat het dan om bodemgevoelige gebouwen en locaties. Een omgevingsplan dient bijvoorbeeld waarden te bevatten voor de toelaatbare kwaliteit van de bodem voor het bouwen van een bodemgevoelig gebouw op een bodemgevoelige locatie. De wijzigingen en toevoegingen van het Aanvullingsbesluit bodem aan het Besluit kwaliteit leefomgeving zien op de kwaliteit van de bodem en gaan bijvoorbeeld over bodemgevoelige locaties, nazorg en bodembeheergebieden. Deze kunnen beperkingen in het gebruik van gronden met zich brengen en daarom worden aan het Besluit kwaliteit leefomgeving instructieregels hierover toegevoegd.

Tot slot worden artikelen gewijzigd in en toegevoegd aan het Invoeringsbesluit Omgevingswet. Het Invoeringsbesluit Omgevingswet maakt deel uit van het zogenaamde 'invoeringsspoor' van de Omgevingswet met regels over

de invoering van de Omgevingswet (zie ook de afbeelding op de vorige pagina). Het Invoeringsbesluit Omgevingswet bevat bijvoorbeeld overgangsrechtelijke bepalingen en de zogenaamde 'bruidsschat' met rijksregels die onder de Omgevingswet van rechtswege overgaan in het decentrale omgevingsplan en/of de waterschapsverordening. De bruidsschat dient om te voorkomen dat met de inwerkingtreding van de Omgevingswet een rechtsvacuüm ontstaat, doordat decentrale overheden bepaalde onderwerpen dienen te regelen maar hiervoor nog geen regels hebben vastgesteld. Het idee van de bruidsschat wordt weergegeven in onderstaande afbeelding.⁷ Met het Aanvullingsbesluit bodem worden aan de bruidsschat regels toegevoegd over nazorg na het saneren van de bodem en het saneren van de bodem op een aantal specifieke locaties. Ook worden regels toegevoegd over het verrichten van activiteiten op bodemgevoelige locaties. Deze regels zijn nu nog in bijvoorbeeld de Wet bodembescherming te vinden, maar met de inwerkingtreding van de Omgevingswet zal de Wet bodembescherming worden ingetrokken (artikel 2.1 Aanvullingswet bodem) en zullen deze regels – omdat zij deel uitmaken van de bruidsschat – van rechtswege worden opgenomen in het tijdelijk deel van omgevingsplannen en waterschapsverordeningen. Het desbetreffende bevoegde gezag heeft dan tot en met 2029 om deze regels om te zetten naar definitieve regels. Dit laatste is met name relevant, omdat onder het huidige recht in bestemmingsplannen geen regels zijn opgenomen over het saneren van de bodem en nazorg na het saneren

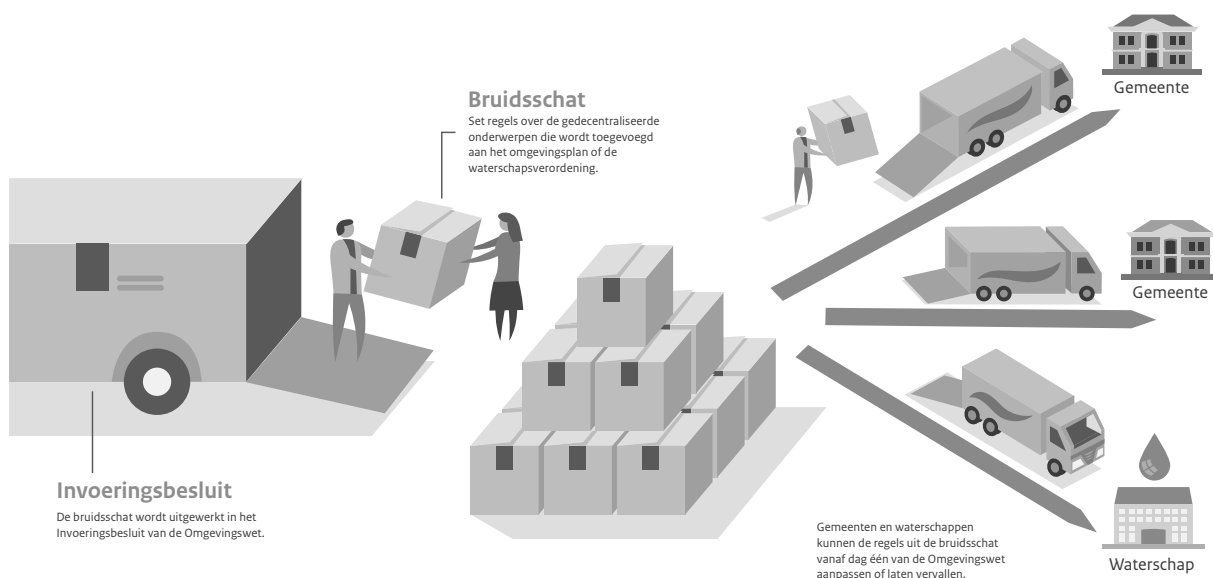

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

OMGEVINGSWET

De bruidsschat

Op het moment dat de Omgevingswet in werking treedt, komen verschillende rijksregels te vervallen. Denk bijvoorbeeld aan regels over geluid en geur voor horeca. Deze regelgeving wordt aan de decentrale overheden overgelaten. Zij kunnen hiervoor hun eigen afwegingen maken. Voor een goede overgang van de oude naar de nieuwe situatie is er de bruidsschat.

Omgevingswetportaal.nl | maart 2018

7. Bron afbeelding: Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties.

van de bodem. Dergelijke bepalingen maken deel uit van saneringsplannen en nazorgplannen die op grond van de Wet bodembescherming worden ingediend bij het bevoegd gezag en wiens instemming daarvoor vervolgens is vereist. Wel bevatten huidige bestemmingsplannen altijd een paragraaf over de bodemkwaliteit, waarin wordt ingegaan op de staat van de bodemkwaliteit in relatie tot het gebruik dat ter plaatse is toegestaan. Na de inwerkingtreding van de Omgevingswet zullen in het tijdelijk deel van het omgevingsplan van een aantal specifieke locaties wel regels te vinden zijn over saneren en nazorg – in ieder geval voor zolang als de regels van rechtswege van toepassing zijn. Na afloop van de overgangsperiode kan het bevoegd gezag besluiten de regels in het reguliere deel van het omgevingsplan op te nemen of andere regels hiervoor te formuleren. De scope van een omgevingsplan is dan immers de ‘fysieke leefomgeving’ en niet langer ‘een goede ruimtelijke ordening’. Daartoe behoort ook de (staat van de) bodem.

Het omgevingsplan regelt welke activiteiten waar zijn toegestaan. Het omgevingsplan kan een vergunningplicht inhouden voor bepaalde omgevingsplanactiviteiten. Het omgevingsplan vormt dan het kader voor een dergelijke omgevingsvergunning, net als dat nu het geval is bij bestemmingsplannen en omgevingsvergunningen. Wanneer een omgevingsplan regels bevat over saneren of nazorg op een locatie en een partij vervolgens een omgevingsplanactiviteit op die locatie wil verrichten, dient deze partij zich te houden aan hetgeen hiertoe is geregeld in het omgevingsplan. In de omgevingsvergunning kunnen bovendien – voor zover dat relevant is – voorschriften worden opgenomen die zien op het saneren of de nazorg.

4. Overgangsrecht in de Aanvullingswet bodem

Het overgangsrecht ten aanzien van de bodemwet- en regelgeving is eveneens neergelegd in de Aanvullingswet bodem Omgevingswet en het Aanvullingsbesluit bodem Omgevingswet.⁸ Het overgangsrecht bestaat uit afzonderlijke bepalingen in deze wet- en regelgeving, die dus niet worden ingevoegd in de Omgevingswet, het Besluit activiteiten leefomgeving, het Besluit kwaliteit leefomgeving en/of het Invoeringsbesluit Omgevingswet. Er is veel aandacht uitgegaan naar het overgangsrecht, omdat saneringen vaak een lange periode beslaan.⁹

Hoofdstuk 3 van de Aanvullingswet bodem bevat het overgangsrecht. Dit betreft de overgang van bepalingen in de Wet bodembescherming en het Besluit uniforme saneringen. Artikel 3.1 van de Aanvullingswet bodem bepaalt dat het huidige regime van toepassing blijft op ernstige gevallen van verontreiniging en saneringen indien reeds een besluit is genomen dat spoedige sanering noodzakelijk is of een saneringsplan is ingediend. Ook blijft het huidige recht van toepassing indien reeds een aanwijzing, verklaring, maatregel, beperking of bevel in de zin van de Wet bodembescherming is gegeven of wanneer reeds een plan voor gebiedsgerichte aanpak is

vastgesteld of een vordering tot kostenverhaal is ingesteld (artikel 3.2). Dit eerbiedigend overgangsrecht heeft ook tot gevolg dat het bevoegd gezag onder de Wet bodembescherming bevoegd gezag blijft, in veel gevallen zal dat dus het college van gedeputeerde staten zijn. De Wet bodembescherming – waarin is bepaald dat het college van GS en voor 29 gemeentes het college van B&W bevoegd is – blijft dan immers van toepassing. Ook de Circulaire bodemsanering van 1 juli 2013 blijft van toepassing.¹⁰ Bezwaar en/of beroep dat is ingediend naar aanleiding van een besluit dat is genomen op grond van de Wet bodembescherming, wordt conform het recht van de Wet bodembescherming afgewikkeld.¹¹

Artikel 3.2a van de Aanvullingswet bodem bevat het overgangsrecht voor handhavend optreden na een overtreding van de zorgplicht van artikel 13 van de Wet bodembescherming. De zorgplicht van artikel 13, de meldplicht na overtreding van de zorgplicht en de regels over handhavend optreden na overtreding van de zorgplicht blijven van toepassing op een verontreiniging of aantasting van de bodem die voor de inwerkingtreding van de Omgevingswet is veroorzaakt, maar pas daarna wordt ontdekt.

Ook blijft het huidige regime van toepassing op vorderingen tot schadevergoeding ex artikel 73 van de Wet bodembescherming die voor de inwerkingtreding van de Omgevingswet zijn ingesteld en op vrijstellingen die zijn verleend voor het gebruik van waterige fracties of reinigingswater op grond van artikel 64 van de Wet bodembescherming. Voor vrijstellingen geldt het overgangsrecht slechts voor een beperkte tijd. De publicatie in het *Staatsblad* dateert van februari 2020 en daarin is 31 december 2021 opgenomen als uiterste datum waarop het overgangsrecht voor vrijstellingen van toepassing is. Uiteraard is deze datum door de vertraging van de inwerkingtreding niet meer actueel. Een nieuwe datum is nog niet bekend.

Verder bevat het overgangsrecht een bepaling waarin een aantal figuren uit de Wet bodembescherming, zoals het plan, de kaart en de ontheffing worden gelijkgesteld met respectievelijk een programma, deel van het omgevingsplan en omgevingsplanactiviteit (artikel 3.5).

Tot slot kan bij algemene maatregel van bestuur overgangsrecht worden geregeld voor bepalingen in de Wet bodembescherming die worden vervangen door bepalingen in een algemene maatregel van bestuur, voor zover daarin niet wordt voorzien door de Aanvullingswet bodem (artikel 3.6) en blijft het overgangsrecht van bodemwet- en regelgeving die wordt ingetrokken van toepassing totdat die bepaling is uitgewerkt. Dat betekent dat het overgangsrecht van de Wet bodembescherming voor situaties van voor 1 januari 1987 nog steeds van toepassing blijft voor zover dat niet is uitgewerkt (artikel 3.7).

8. *Stb.* 2020, 87 en *Stb.* 2021, 98.

9. *Kamerstukken II* 2017/18, 34864, nr. 3, p. 42.

10. *Kamerstukken II* 2017/18, 34864, nr. 3, p. 84.

11. *Kamerstukken II* 2017/18, 34864, nr. 3, p. 84.

Opvallend is dus dat het huidige regime van de Wet bodembescherming van toepassing blijft op beschikkingen ernst en spoed die zijn genomen voor gevallen van verontreiniging daterend van voor 1 januari 1987 en op de verontreinigen waarvoor de zorgplicht van artikel 13 van de Wet bodembescherming geldt en die worden geconstateerd na de inwerkingtreding van de Omgevingswet. Zodoende blijft de Wet bodembescherming vermoedelijk nog een lange tijd relevant en bestaan straks drie regimes van bodemwetgeving naast elkaar: het regime van de Wet bodembescherming voor gevallen van voor 1 januari 1987, het regime van de Wet bodembescherming voor gevallen van op of na 1 januari 1987 tot de inwerkingtreding en het regime van de Omgevingswet vanaf de inwerkingtreding.

5. Overgangsrecht in het Aanvullingsbesluit bodem

Het Aanvullingsbesluit bodem bevat in hoofdstuk 3 overgangsrecht voor het toepassen van bouwstoffen en het toepassen van grond en baggerspecie. Dit betreft de overgang van het huidige Besluit bodemkwaliteit. Het overgangsrecht bepaalt dat een melding die op grond van artikel 28 van de Wet bodembescherming is gedaan (melding van voornemen saneren of verrichten handelingen die de verontreiniging kunnen verminderen of verplaatsen) voor de inwerkingtreding van de Omgevingswet, onder omstandigheden wordt gelijkgesteld aan een melding als bedoeld in paragraaf 4.120 van het Besluit activiteiten leefomgeving (melding voor graven in de bodem) of aan het verstrekken van informatie over graven als bedoeld in paragraaf 4.119 of 4.120 van het Besluit activiteiten leefomgeving (artikel XV Aanvullingsbesluit bodem).

Daarnaast blijft het huidige regime al dan niet voor beperkte tijd van toepassing op het toepassen van bouwstoffen, grond of baggerspecie en op overige handelingen met bouwstoffen (artikel XVI Aanvullingsbesluit bodem).

6. Impact voor de vastgoedpraktijk

De vraag rijst wat de impact van de genoemde wijzigingen en de overgang daarnaartoe is voor de vastgoedpraktijk. De bodem komt voor de vastgoedpraktijk pas in beeld wanneer deze verontreinigd of gesaneerd is, dan wel wanneer er bepaalde grond wordt toegepast en de kwaliteit van de bodem speelt. Zoals gezegd wordt met de Omgevingswet beoogd het omgevingsrecht 'eenvoudig beter' te maken. Voor de bodem betekent het echter dat de relevante regels niet langer in (voornamelijk) drie bronnen staan, maar in meerdere bronnen. Wel zullen de meest relevante bepalingen zijn opgenomen in de Omgevingswet zelf en de vier bijbehorende algemene maatregelen van bestuur, nu de Aanvullingswet bodem en het Aanvullingsbesluit bodem deze wijzigen. De Aanvullingswet bodem en het Aanvullingsbesluit bodem zijn dan ook tijdelijke wet- en regelgeving.

Inhoudelijk is voor de bodemwetgeving een 'paradigmaverandering' beoogd. Dit schept hoge verwachtingen. Of deze zullen worden waargemaakt en er inderdaad sprake is van een paradigmaverandering valt nog te bezien. In

ieder geval zal onder de Omgevingswet 'anders' en 'nieuw' zijn dat de nadruk ligt op integraal gebiedsgericht beheer van de leefomgeving en de activiteiten die daarbinnen worden verricht. De focus ligt niet langer op individuele gevallen van bodemverontreiniging c.q. -aantasting. In het verlengde daarvan vindt een verschuiving plaats van sanering om milieuhygiënische redenen naar een integrale afweging op lokaal niveau en van saneringsonderzoek naar toevalsvondsten. Het college van burgemeester en wethouders zal het bevoegd gezag zijn en krijgt door de zojuist genoemde verschuivingen meer bestuurlijke afwegingsruimte voor het bepalen van de lokale (beheer)aanpak.

Tot slot zullen meer algemene regels gaan gelden en zal daardoor minder noodzaak voor bodemonderzoek bestaan. Na de sanering die op grond van de Wet bodembescherming reeds heeft plaatsgevonden, wordt door middel van de algemene regels de bodem in principe voldoende beschermd. Dit is ook zichtbaar in de verandering van de positie van de zorgplicht. Artikel 13 van de Wet bodembescherming gaat niet als zodanig over naar de Omgevingswet, maar is terug te vinden in verschillende zorgplichten.¹² Deze zorgplichten zijn soms erg breed geformuleerd en een aantal zorgplichten heeft een vangnetfunctie. Hiermee wordt invulling gegeven aan de gedachte dat iedereen een verantwoordelijkheid draagt met betrekking tot de fysieke leefomgeving en daarop kan worden aangesproken.

Voor de praktijk heeft de inwerkingtreding van de Omgevingswet voor wat betreft de bodem tot gevolg dat enerzijds minder onderzoeken hoeven te worden gedaan in de aanloop naar vastgoedontwikkelingen, maar wel meer algemene regels in acht dienen te worden genomen. Het is dus van belang deze algemene regels goed op het netvlies te hebben, om overtreding hiervan – of van een zorgplicht – te voorkomen. Daarnaast zal de bodem prominenter aanwezig zijn in bijvoorbeeld het omgevingsplan en de vergunning voor een omgevingsplanactiviteit. Zo kunnen in een omgevingsplan bepaalde bodemwaarden zijn opgenomen die niet mogen worden over- of onderschreden en kunnen in de omgevingsvergunning voorschriften hiertoe worden opgenomen. Verder krijgen gemeentes een grotere rol ten aanzien van de bodem, hetgeen schakelen over de bodem eenvoudiger maakt, maar ook tot gevolg kan hebben dat gemeentes de (staat van de) bodem goed voor ogen hebben. Zij zijn immers zowel omgevingsplanwetgever (de gemeenteraad) als bevoegd gezag met betrekking tot de bodem (het college van burgemeester en wethouders).

7. Afsluitend

Met deze bijdrage heb ik geprobeerd de rode draad en belangrijkste vindplaatsen van de bodemwetgeving en het overgangsrecht onder de Omgevingswet inzichtelijk te maken. Het overgangsrecht is van groot belang omdat bodemsaneringen een lange periode in beslag kunnen nemen en daardoor meerdere wettelijke regimes kunnen beslaan. Daarnaast is het overgangsrecht van belang omdat met de Omgevingswet een paradigmaverandering van

12. Zie het in voetnoot 6 aangehaalde artikel.

bodemwetgeving wordt beoogd, waarbij een aantal grote wijzigingen plaatsvinden. Zo verandert het bevoegd gezag en komt minder nadruk te liggen op de geïsoleerde interventie saneren. Het overgangsrecht maakt dat de Wet bodembescherming nog een lange tijd relevant zal blijven. De bepalingen uit deze wet blijven immers van toepassing op gevallen van voor 1987 waarvoor een beschikking ernst en spoed is genomen en op gevallen die voor de inwerkingtreding van de Omgevingswet zijn veroorzaakt. Dit overgangsrecht kent bovendien geen einddatum, om te borgen dat de hele sanering van de gevallen waarvoor een beschikking ernst en spoed is genomen kan plaatsvinden onder de Wet bodembescherming. Samenvattend kan het overgangsrecht voor bodemsaneringen, handhaving en kostenverhaal worden gevonden in de Aanvullingswet bodem en het overgangsrecht voor het toepassen van bouwstoffen, grond of baggerspecie en overige handelingen met bouwstoffen in het Aanvullingsbesluit bodem.